

This Question Paper contains 20 printed pages.

(Part - A & Part - B)

Sl.No. 0504291

052(G)

(MARCH, 2018)

SCIENCE STREAM

(CLASS - XII)

પ્રશ્ન પેપરનો સેટ નંબર જેની સામેનું વર્તુળ OMR શીટમાં ઘટ્ટ કરવાનું રહે છે.
Set No. of Question Paper, circle against which is to be darken in OMR sheet.

05

Part - A : Time : 1 Hour / Marks : 50

Part - B : Time : 2 Hours / Marks : 50

(Part - A)

Time : 1 Hour]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ-A માં હેતુલક્ષી પ્રકારના 50 પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 2) પ્રશ્નોની ક્રમ સંખ્યા 1 થી 50 છે અને દરેક પ્રશ્નનો ગુણ 1 છે.
- 3) કાળજીપૂર્વક દરેક પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને OMR શીટમાં જવાબ લખવો.
- 4) આપને અલગથી આપેલ OMR પત્રકમાં જે તે પ્રશ્ન નંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલા છે. તે પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પ પરના વર્તુળને બોલપેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ કરવાનું રહેશે.
- 5) રફ કાર્ય હેતુ આ ટેસ્ટ બુકલેટમાં જ આપેલી જગ્યા પર કરવાનું રહેશે.
- 6) પ્રશ્નપત્રકમાં ઉપરની જમણી બાજુમાં આપેલા પ્રશ્નપત્રક સેટ નં. ને OMR પત્રકમાં આપેલી જગ્યામાં લખવાનું રહેશે.
- 7) વિદ્યાર્થીઓ જરૂર જણાય ત્યાં સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકશે.

1) નીચેનામાંથી પરિવર્તન સોલનું ઉદાહરણ કયું છે ?

- ✓
- (A) ગોલ્ડસોલ
  - (B) સલ્ફરસોલ
  - (C) રબરસોલ
  - (D) આર્સેનિયસ સલ્ફાઈડસોલ

રફ કાર્ય

2) સમાન પરિસ્થિતિમાં નીચેનામાંથી કયો વાયુ અધિકપ્રમાણમાં અધિશોષિત થશે ?

રફ કાર્ય

- (A) N_2 (B) CO_2
(C) O_2 (D) H_2

3) જર્મન સિલ્વર મુખ્યત્વે કઈ ધાતુઓના મિશ્રણથી બને છે ?

- (A) ઝીંક, સિલ્વર, કોપર
(B) જર્મેનિયમ, સિલ્વર, કોપર
(C) નિકલ, સિલ્વર, કોપર
(D) ઝીંક, નિકલ, કોપર

4) નીચેનામાંથી કયું વિધાન સાચું નથી ?

- (A) Ce થી Lu તરફ જતાં પરમાણ્વિક ત્રિજ્યાનું મુલ્ય ઘટતુ જાય છે.
(B) લેન્થેનોઈડ્ઝના હાઈડ્રોક્સાઈડમાં $Ce(OH)_3$ ની બેઝીકતા સૌથી ઓછી હોય છે.
(C) Ce^{3+} થી Lu^{3+} તરફ જતાં આયનોનાં કદ ઘટે છે.
(D) બધી લેન્થેનોઈડ્ઝની સ્થાયી ઓક્સિડેશન અવસ્થા (+3) હોય છે.

5) નીચેનામાંથી કયા આયનની ચુંબકીય ચાકમાત્રા સૌથી વધારે છે ?

- (A) V^{3+} (B) Cr^{3+}
(C) Ti^{3+} (D) Co^{3+}

$Ti = 22$
 $Ti^{3+} = 19$
 $Ti = 18$ (1)
 $V = 20$ 16
 $Cr = 21$ 16 1
 $Co = 24$ 16 16 1
16 1 1 1 1

6) નીચેનામાંથી કયું તત્વ રેડીયો એક્ટીવ છે ?

- (A) La (B) Tm
(C) Pm (D) Pr

7) નીચેનામાંથી કયું સંકીર્ણ સંયોજન sp^3 સંકરણ દર્શાવે છે ?

- (A) $K_2[Ni(CN)_4]$
(B) $K_4[Fe(CN)_6]$
(C) $[Ni(NH_3)_2Cl_2]$
(D) $K_4[Ni(CN)_4]$

8) નીચેનામાંથી કયા સંકીર્ણમાં પ્રકાશ સમઘટતા ઉદ્ભવતી નથી ?

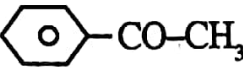
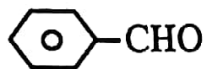
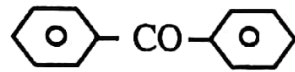
- (A) $[Co(en)(H_2O)_4]^{2+}$
(B) $[Co(en)_2(NH_3)_2]^{2+}$
(C) $[Co(CO)_4(en)]^{3+}$
(D) $[Co(H_2O)_3Br_3]^{3+}$

9) આલ્કેનની ડિહાઈડ્રોજનેશન પ્રક્રિયામાં નીચેનામાંથી કયો સંકીર્ણ ઉપયોગી છે ?

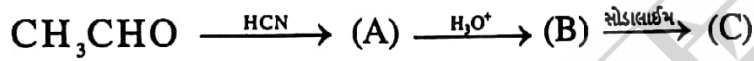
- (A) $[(Ph_3P)RhCl]$
(B) $[(Ph_3P)_3Rh_2Cl]$
(C) $[(Ph_3P)_3RhCl]$
(D) $[(Ph_3P)_3RhCl_2]$

રફ કાર્ય

10) નીચે આપેલા સંયોજનોમાંથી આલ્કોલ સંઘનન પ્રક્રિયા કોણ આપશે ?

- (A)
- (B)
- (C) H-CHO
- (D)

11) નીચે આપેલી પ્રક્રિયામાં અંતિમ નીપજ C કઈ છે ?

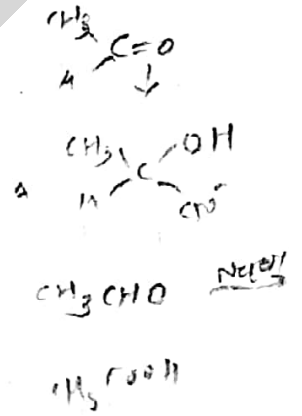
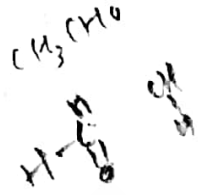

- (A) પ્રોપેન
- (B) પ્રોપેનોલ
- (C) ઈથેનોલ
- (D) પ્રોપેનોઈક એસિડ

12) એકોલિનનું IUPAC નામ શું છે ?

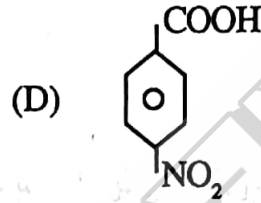
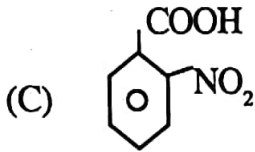
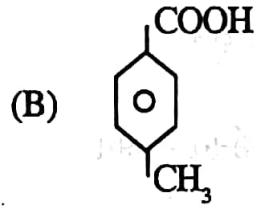
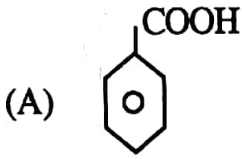
- (A) બ્યૂટ - 2 - ઈનાલ
- (B) પેન્ટેનાલ
- (C) 3 - મિથોક્સિ પ્રોપેનાલ
- (D) પ્રોપ - 2 - ઈનાલ

રફ કાર્ય

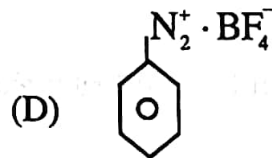
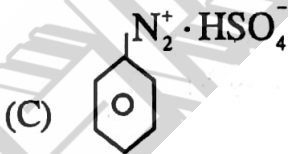
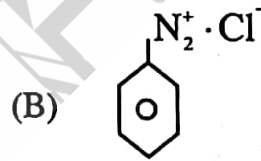
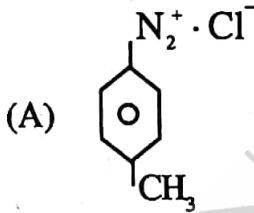

13) નીચે આપેલામાંથી કયો સંયોજનની એસિડિક પ્રબળતા સૌથી વધારે છે ?

રફ કાર્ય

14) નીચેનામાંથી કયો પ્રથેઓનિયમ ક્ષાર ઓરડાના તાપમાને સ્થાયી છે ?

15) નીચે આપેલામાંથી કઈ પ્રક્રિયામાં દ્વિતીયક એમાઈન નીપજ તરીકે મળશે ?

- (A) એમાઈડનું રીડક્શન
- (B) કાર્બિલ એમાઈનનું રીડક્શન
- (C) નાઈટ્રો સંયોજનોનું રીડક્શન
- (D) હોક્મેન પ્રક્રિયા

16) ઈથેન નાઈટ્રાઈલ અને ઈથાઈલ મેએશિયમ બ્રોમાઈડ વચ્ચેની પ્રક્રિયાથી અંતિમ નીપજ શું મળશે ?

- (A) મિથોક્સિ પ્રોપેન
- (B) બ્યૂટેનેમાઈન
- (C) બ્યૂટેન્ - 2 - ઓન
- (D) પેન્ટ - 2 - ઓન

17) એનીલીનના નાઈટ્રેશન વડે નીપજના જથ્થાને આધારે સાચો ક્રમ નીચેનામાંથી કયો છે ?

- (A) m-નાઈટ્રોએનીલીન > p-નાઈટ્રોએનીલીન > o-નાઈટ્રોએનીલીન
- (B) o-નાઈટ્રોએનીલીન > p-નાઈટ્રોએનીલીન > m-નાઈટ્રોએનીલીન
- (C) m-નાઈટ્રોએનીલીન > o-નાઈટ્રોએનીલીન > p-નાઈટ્રોએનીલીન
- (D) p-નાઈટ્રોએનીલીન > m-નાઈટ્રોએનીલીન > o-નાઈટ્રોએનીલીન

18) નીચેનામાંથી કયો એમિનો એસિડ તટસ્થ ગુણધર્મ ધરાવે છે ?

- (A) એસ્પાર્ટિક એસિડ
(B) લાયસીન
(C) ગ્લાયસીન
(D) આર્જીનીન

19) નીચેનામાંથી કયો રોગ α -ટોકોફેરોલની ઊણપથી થાય છે ?

- (A) નપુંસકતા
(B) સ્કર્વી
(C) હાડકામાં વિકૃતિ
(D) બેરીબેરી

20) માલ્ટોઝમાં કઈ સ્વાયકોસિડીક શૃંખલા આવેલી હોય છે ?

- (A) α -D-(+)-ગ્લુકોઝ (C₁)-O-(C₂)- β -D-(-)-ગ્લુકોઝ
(B) β -D-(+)-ગ્લુકોઝ (C₁)-O-(C₄)-D-(+)-ગ્લુકોઝ
(C) α -D-(+)-ગ્લુકોઝ (C₁)-O-(C₄)-D-(+)-ગ્લુકોઝ
(D) β -D-(+)-ગ્લુકોઝ (C₁)-O-(C₄)-D-(-)-ગ્લુકોઝ

21) PHBV નરમાઈના ગુણધર્મ માટે કયો મોનોમર જવાબદાર છે ?

- (A) $\text{HO}-\underset{\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{CH}_2-\text{COOH}$
- (B) $\text{HO}-\underset{\text{CH}_2-\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{CH}_2-\text{COOH}$
- (C) $\text{HO}-\underset{\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{COOH}$
- (D) $\text{HO}-\underset{\text{CH}_2-\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{CH}_2-\text{CHO}$

22) નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ કોમોપોલિમર નથી ?

- (A) બ્યુટાઈલ રબર
- (B) નિયોપ્રીન
- (C) કુદરતી રબર
- (D) નાઈટ્રાઈલ રબર

23) નીચેનામાંથી ખાદ્ય પરીરક્ષક તરીકે ઉપયોગી પદાર્થ કયો છે ?

- (A) સાઈટ્રીક એસિડ
- (B) સુકેલોઝ
- (C) સોર્બિક એસિડનો ક્ષાર
- (D) એસ્કોરબિક એસિડ

24) નીચેનામાંથી કયુ દ્રાવણ આંખોને જીવાણુમુક્ત કરવા માટે વોશિંગ સોલ્યુસન તરીકે ઉપયોગી છે ?

- (A) 1% ફિનોલ
(B) 2-3% આયોડિન
(C) 0.2% ફિનોલ
(D) બોરીક એસિડ (મંદ, જલીય)

25) અંત કેન્દ્રિત ધનના એકમ કોષના પરમાણુની સંખ્યા કેટલી છે ?

- (A) 2 (B) 4
(C) 1 (D) 6

26) નીચેનામાંથી કયો આયન અનુચુંબકીય છે ?

- (A) Cu^+ (B) Zn^{2+}
(C) O_2^{2-} (D) Cr^{3+}

27) એક સંયોજન A અને B નું બનેલું છે તત્વ A FCC રચના બનાવે છે અને તત્વ B બધાંજ ચતુષ્ફલકીય છિદ્રને રોકી લે છે તો સંયોજનનું સૂત્ર શુ હશે ?

- (A) A_4B (B) AB_2
(C) AB_8 (D) A_2B

28) એક તત્વ ccp રચના ધરાવે છે તો તે તત્વના પરમાણુની પરમાણ્વિય ત્રિજ્યા (r) કેટલી થાય ? (ધારની લંબાઈ $a = 252 \text{ nm}$ છે.)

- (A) 126 nm (B) 152 nm
(C) 89.36 nm (D) 109.1 nm

O_2^{2-}
24
 $\text{Cr}^{3+} = 21 = \text{Ar} [4s^1] (3d^3)$
 $\text{Cu}^+ = 29 = \text{Ar} [3d^{10}]$
74 76 78 79 80 81

5
 $\text{A} = 2$
 $\text{B} = 8$
 $\text{A} \text{ B} = 2 \times 8$
 $\text{A} \text{ B} = 16$

29) 0.050 m સાંદ્રતા ધરાવતા નીચેનામાંથી કયા દ્રાવણનું ઉત્કલનબિંદુ સૌથી વધારે હશે ?

- (A) $K_3[Fe(CN)_6]$ (B) NaCl
(C) યુરીયા (D) Na_2SO_4

30) 100 મિ.લિ. દ્રાવણમાં 5.0×10^{-5} ગ્રામ CO_2 દ્રાવ્ય થયેલો હોય તો તેની સાંદ્રતા ppm એકમમાં કેટલી હશે ?

- (A) 5 (B) 500
(C) 0.5 (D) 5.0×10^{-5}

31) નીચેનામાંથી કયું અંતરાલીય ઘન દ્રાવણ છે ?

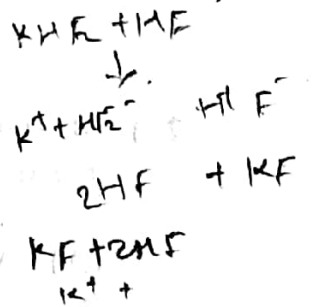
- (A) SiC (B) TiC
(C) Li_2C_2 (D) Al_4C_3

32) KHF_2 નિર્જળ HF માં બનાવેલા દ્રાવણનું વિદ્યુત વિભાજન કરતાં એનોડ પર કયો વાયુ ઉત્પન્ન થાય છે ?

- (A) F_2 (B) H_2
(C) O_2 (D) H_2 અને O_2

33) ઈલેક્ટ્રોનીય વાહકતા નીચેનામાંથી કયા પરિબળ ઉપર આધાર રાખતી નથી ?

- (A) ઉમેરેલા વિદ્યુત વિભાજ્યની પ્રકૃતિ
(B) દ્રાવકની પ્રકૃતિ અને સ્નિગ્ધતા
(C) ઉત્પન્ન થયેલા આયનોના કદ અને તેનું જલીયકરણ
(D) ધાતુ પરમાણુના સંયોજકતા કોષમાં રહેલા ઈલેક્ટ્રોનની સંખ્યા

34) CuSO_4 , AgNO_3 અને FeCl_3 ના દ્રાવણમાંથી 1 મોલ ઈલેક્ટ્રોન પસાર કરતાં ધ્રુવો આગળ Cu , Ag અને Fe નીચેના પૈકી અનુક્રમે કયા ગુણોત્તરમાં જમાં થશે.

- (A) 1 : 2 : 3 (B) 3 : 6 : 2
(C) 2 : 1 : 3 (D) 2 : 6 : 3

$\text{CuSO}_4 \rightarrow \text{Cu}$
 $\text{Cu}^{+2} + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Cu}$
 $\text{Ag}^{+1} + \text{e}^- \rightarrow \text{Ag}$
 $\text{Fe}^{+3} + 3\text{e}^- \rightarrow \text{Fe}$

35) એસિટીક એસિડની સિમિત મોલરવાલકતા $390.5 \text{ s.cm}^2 \cdot \text{મોલ}^{-1}$ અને મોલર વાલકતા $48.15 \text{ s.cm}^2 \cdot \text{મોલ}^{-1}$ હોય તો નિર્બળ વિદ્યુત વિભાજનનો વિયોજન અંશ α ગણો.

- (A) 1.233 (B) 12.33
(C) 0.1233 (D) 0.01233

36) ટીટેનીયમ ધાતુ તત્ત્વનું કઈ પદ્ધતિથી શુદ્ધિકરણ કરવામાં આવે છે ?

- (A) ઝોન રીફાઈનિંગ
(B) મોન્ડ કાર્બોનિલ
(C) ફાસ વિધિ
(D) વાન આર્કેલ

37) કયા બે પદાર્થો વચ્ચે પ્રક્રિયા થઈને ફોલ્લાવાળુ કોપર બને છે ?

- (A) $\text{Cu}_2\text{S}_{(s)} + \text{Cu}_2\text{O}_{(s)}$
(B) $\text{Cu}_2\text{O}_{(s)} + \text{FeS}_{(s)}$
(C) $\text{Cu}_2\text{S}_{(s)} + \text{O}_{2(g)}$
(D) $\text{Cu}_2\text{S}_{(s)} + \text{FeS}_{2(s)}$

38) માર્શલ એસિડનું આણ્વિક સૂત્ર શું છે ?

- (A) H_2SO_3 (B) $H_2S_2O_8$
(C) H_2SO_4 (D) $H_2S_2O_7$

39) નીચેનામાંથી હાઈડ્રાઈડ સંયોજનોની બેઝિકતાનો ક્રમ કયો સાચો છે ?

- (A) $NH_3 < PH_3 < AsH_3 < SbH_3$
(B) $PH_3 < AsH_3 < NH_3 < SbH_3$
(C) $SbH_3 < AsH_3 < PH_3 < NH_3$
(D) $SbH_3 < PH_3 < AsH_3 < NH_3$

40) નીચેનામાંથી હેલિક (II) એસિડ કયો બને છે ?

- (A) $HClO_2$ (B) $HBrO_2$
(C) HFO_2 (D) HIO_2

41) D.D.T ના બંધારણમાં અનુક્રમે σ અને π બંધની સંખ્યા જણાવો.

- (A) 21, 6 (B) 17, 6
(C) 20, 6 (D) 29, 6

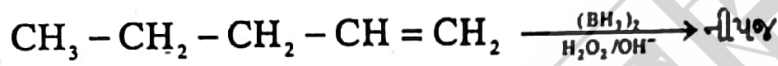
42) તેલ, ચરબી અને પેટ્રોલ જેવા પદાર્થોમાં લાગેલી આગને બુઝવવા માટે કયા પદાર્થનો ઉપયોગ થાય છે ?

- (A) CH_3Cl (B) $CHCl_3$
(C) CH_2Cl_2 (D) CCl_4

43) નીચેનામાંથી કયો પદાર્થ પ્રકાશ ક્રિયાશીલ સમઘટકતા ધરાવતો નથી ?

- (A) પ્રોપેનોઈક એસિડ
- (B) ઝિસરાલ્ડીહાઈડ
- (C) લેક્ટીક એસિડ
- (D) ઝુકોઝ

44) નીચે આપેલ પ્રક્રિયાની નીપજ જણાવો.

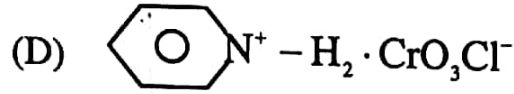
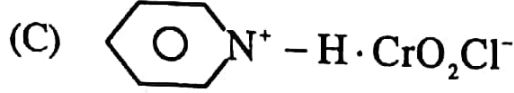
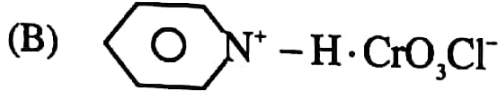
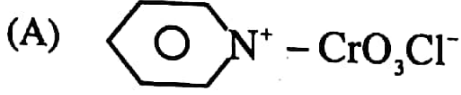
- (A) પેન્ટેન્ - 1 - ઓલ
- (B) પેન્ટેન્ - 3 - ઓલ
- (C) પેન્ટેન્ - 2 - ઓલ
- (D) 2 - મિથાઈલ બ્યૂટેન્ - 2 - ઓલ

45) ફિનોલનું ક્રોમિક એસિડ ($\text{Na}_2\text{Cr}_2\text{O}_7 +$ સાંદ્ર H_2SO_4) વડે ઓક્સિડેશન થઈને મળતી નિપજનું IUPAC નામ કયું છે ?

- (A) સાયક્લો હેક્ઝેનોન
- (B) સાયક્લો હેક્ઝા 2, 5 - ડાઈન 1, 4 - ડાયોન
- (C) સાયક્લો હેક્ઝા 1, 4 - ડાયોન
- (D) સાયક્લો હેક્ઝા 1, 4 - ડાઈન 2, 5 - ડાયોન

46) નીચેનામાંથી પીરીડીનીયમ ક્લોરો ક્રોમેટનું સાચું બંધારણ કયું છે ?

47) નીચે આપેલા સમીકરણનો પ્રક્રિયા વેગ = $-\frac{d[A]}{dt} = K [A]^2 [B]$ હોય તો

$-\frac{d[B]}{dt}$ ના માટે સાચો વિકલ્પ કયો છે ? $2A + B \rightarrow$ નીપજ

(A) $\frac{1}{2} K [A]^2 [B]$

(B) $K [A] [B]^2$

(C) $K [2A]^2 [B]$

(D) $K [A] [B]^{1/2}$

48) $\ln K \rightarrow \frac{1}{T}$ ના આલેખમાં ઢાળનું મૂલ્ય કેટલું થાય ?

(A) $-\frac{E_a}{R}$

(B) $-E_a$

(C) $-\frac{E_a}{2.303}$

(D) $-\frac{E_a}{2.303R}$

$$-\frac{1}{2} \frac{d[A]}{dt} = -\frac{d[B]}{dt}$$

$$[A]^2 [B]$$

49) શૂન્ય ક્રમની પ્રક્રિયા માટે નીચે આપેલામાંથી કયો સંબંધ સાચો છે ?

(A) $t_{1/2} \propto [R]_0$

(B) $t_{1/2} \propto \frac{1}{[R]_0^2}$

(C) $t_{1/2} \propto \frac{1}{[R]_0}$

(D) $t_{1/2}$ નું મૂલ્ય $[R]_0$ થી સ્વતંત્ર છે.

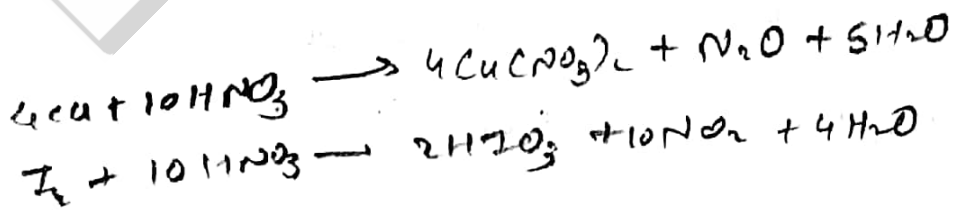
50) લેન્ગમ્યુર અધિશોષણ સમતાપીમાં ઊંચા દબાણે નીચેનામાંથી કયો સંબંધ સાચો છે ?

(A) $\frac{x}{m} = \frac{b}{a}$

(B) $\frac{x}{m} = \frac{1}{a \cdot p}$

(C) $\frac{x}{m} = a \cdot p$

(D) $\frac{x}{m} = \frac{a}{b}$

052(G)

(MARCH, 2018)
SCIENCE STREAM
(CLASS - XII)

(Part - B)

Time : 2 Hours]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ :

- 1) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન જાળવવું.
- 2) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ-B માં ત્રણ વિભાગ છે અને કુલ 1 થી 18 પ્રશ્નો આપેલા છે.
- 3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- 4) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.
- 6) પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.
- 7) વિદ્યાર્થીઓ જરૂર જણાય ત્યાં સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકશે.

વિભાગ- A

) 2

- નીચે આપેલા 1 થી 8 સુધીના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે. [16]

- 1) ફેરી મગ્નેટિક પદાર્થો એટલે શું ? બે ઉદાહરણ આપો.
- 2) ગોલ્ડ અને સિલ્વર માટેની નિક્ષાલન પદ્ધતિ સમીકરણ આપી સમજાવો.

3) નીચેના સમીકરણો પૂર્ણ કરી સંતુલિત કરો.

અથવા

ડાય ક્લોરિન વાયુની મંદ અને ઠંડા તથા સાંદ્ર અને ગરમ $\text{NaOH}_{(aq)}$ સાથેની પ્રક્રિયા આપો.

4) f - વિભાગનાં તત્ત્વોની ઉપયોગિતા દર્શાવતા કોઈપણ ચાર મુદ્દા જણાવો.

5) ટેટ્રાસેકેરાઈડ એટલે શું ? તેનું સામાન્ય સૂત્ર આપી એક ઉદાહરણ આપો.

અથવા

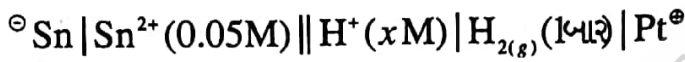
ન્યુક્લિઈક એસિડનાં બંધારણમાં વિષમચક્રીય બેઈઝ વિશે સમજૂતી આપો. (બંધારણ જરૂરી નથી)

- 6) નાઈટ્રાઈલ રબર બનાવવાનું સમીકરણ આપી બે ગુણધર્મ અને બે ઉપયોગ જણાવો.
- 7) બાયોડિગ્રેડેબલ અને નોનબાયોડિગ્રેડેબલ પોલિમર એટલે શું ? દરેકનાં બે-બે ઉદાહરણ આપો.
- 8) સાબુનીકરણની પ્રક્રિયા આપી સાબુની મર્યાદાઓ જણાવો.

વિભાગ - B

- નીચે આપેલા 9 થી 14 સુધીના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે. [18]

9) 298 K તાપમાને નીચે આપેલા કોષનો પોટેન્શિયલ 0.092 વોલ્ટ છે. તો HCl ના દ્રાવણની pH ગણો. ($E^{\circ}_{\text{Sn}|\text{Sn}^{2+}} = +0.14 \text{ volt}$)

અથવા

AgNO_3 ના વિદ્યુતવિભાજન કોષમાં 7 એમ્પિયરનો વિજપ્રવાહ 1.93 કલાક માટે પસાર કરતાં કેથોડ પર ગોઠવેલ કેટલી ચમચીઓ ઉપર ચાંદીનો ઢોળ ચઢાવી શકાશે ? એક ચમચી પર 0.01 ગ્રામનું પડ ચડે છે. ($\text{Ag} = 108 \text{ ગ્રામ. મોલ}^{-1}$)

10) નીચે આપેલા પદાર્થોના આણુસૂત્ર અને બંધારણીય સૂત્ર આપો.

- ફોસ્ફોનિક એસિડ
- ઓલિયમ
- પરબ્રોમિક એસિડ

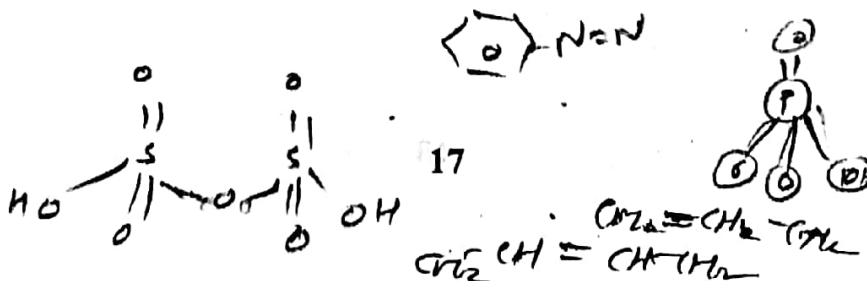
11) આલ્કીલ હેલાઈડની સ્વાર્ટ્ઝ પ્રક્રિયા, વુર્ટ્ઝ પ્રક્રિયા અને કિન્કલસ્ટેઈન પ્રક્રિયાના એક-એક ઉદાહરણ આપો.

12) સ્કંદન એટલે શું ? હાર્ડી અને શુલ્ઝના નિયમો આપી સમજાવો.

13) આલ્ડીહાઈડ અને કિટોનનું ક્લેમનસન રીડક્શન તથા આલ્ડીહાઈડની પરબ માટેની ટોલેન્સ-કસોટી સમજાવો.

14) એનીલીનની ડાયએઝોટાઈઝેશન પ્રક્રિયા આપી લાલ એઝોરંગક અને આછોપીળો એઝોરંગક બનાવવાની ફક્ત પ્રક્રિયાઓ આપો.

RCG

(P.T.O.)
07/04/24-04

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા 15 થી 18 સુધીના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે. [16]

3

15) બાષ્પશીલ દ્રાવક અને અબાષ્પશીલ દ્રાવ્ય માટે રાઉલ્ટનો નિયમ આપો અને સાબિત કરો તથા તેની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.

3

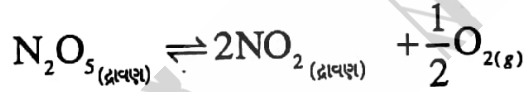
16) ઓછી ખર્ચાળ અને ઊંચી શુદ્ધતાવાળો ફિનોલ બનાવવાની ઔદ્યોગિક પદ્ધતિ સમજાવો તથા ફિનોલનું પ્રોમિનેશન સમજાવો.

2

17) એક પ્રક્રિયાનો વેગ અચળાંક 300 K તાપમાને 5.0×10^{-4} મિનિટ⁻¹ છે તાપમાનમાં 20 K નો વધારો કરતાં Kનું મૂલ્ય ત્રણ ગણું થાય છે તો તે પ્રક્રિયાની સક્રિયકરણ ઊર્જા ગણો 37° સે તાપમાને વેગ અચળાંકનું મૂલ્ય કેટલું થશે ? [R = 1.987 કેલરી કેલ્વિન⁻¹. મોલ⁻¹]

અથવા

કાર્બન ટેટ્રાકલોરાઈડમાં દ્રાવ્ય કરેલા N_2O_5 નું વિઘટન નિયત તાપમાને નીચે પ્રમાણે થાય છે.

આ પ્રક્રિયા પ્રથમ ક્રમની છે તેનો વેગ અચળાંક 5.0×10^{-4} સેકન્ડ⁻¹ છે પ્રક્રિયા માટે N_2O_5 ની શરૂઆતની સાંદ્રતા 0.50 મોલ.લિટર⁻¹ હોય તો;

a) શરૂઆતનો પ્રક્રિયાવેગ કેટલો હશે ?

b) આ પ્રક્રિયાનો $t_{1/2}$ કેટલો હશે ?

c) પ્રક્રિયા શરૂ થયા બાદ 50 મિનિટના અંતે N_2O_5 અને NO_2 ની સાંદ્રતા કેટલી હશે ?

4

18) સંકીર્ણ સંયોજનો એટલે શું ? તે અંગેના વર્નરના સિદ્ધાંતના મહત્વના મુદ્દાઓ લખો.

